

Danske kommuner kan løfte nærområde

Viborg har indgået samarbejde med en jordansk by, der er hårdt ramt af flygtningekrisen.

FLYGTNINGEKRISE

Ved et rent tilfælde blev Viborg Kommune partner med en af de byer, der er hårdest ramt af den syriske flygtningekrise. Og det skulle vise sig, at den danske kommune havde overordentlig meget at byde på, da Irbid i det nordlige Jordan pludselig skulle håndtere en flygtningestrøm, der har øget befolkningstallet med 30 procent.

Flygtningekrisen har skabt mangel på stort set alt: jobs boliger, vand, mad, energi og infrastruktur. Der er dog ingen mangel på affald, kriminalitet og radikaliserende af både syriske flygtninge og frustrerede jordanske unge. Irbid ligger blot 20 km fra grænsen til Syrien.

»Samarbejdet med Viborg har været

fremragende. Det har givet et værdifuldt bidrag til at håndtere krisen», siger Irbids borgmester, Housain Bani Hani.

Viborg har blandt andet hjulpet med at etablere et samarbejde mellem de sociale myndigheder, skoler og politi, der forebygger kriminalitet og radikalisering – direkte inspireret af det danske SSP-samarbejde, fortæller Henrik Holmskov, international projektleder i Viborg Kommune.

Viborg har også inspireret Irbid til at etablere et fast samarbejde med de private og offentlige virksomheder om at skabe jobs løse affaldsproblemer og afhjælpe bolig-vand-og energimanglen.

»En lokal dialogkultur er nok det vigtigste, vi har givet videre til kollegaerne i Irbid. Det har skabt et paradigmeskift i kommunen, hvor der ellers har været tradition for, at meget samarbejde – også med andre lokale aktører – går gennem centralregeringen», siger Holmskov.

Drejer sig også om eksport

For Viborg Kommune handler det imidlertid ikke – kun – om at redde verden og afhjælpe flygtningekrisen. Det er ikke kommunens mandat, understreger Holmskov.

»Kommunens interesse er, at vi samti-

dig skaber eksportmuligheder for det lokale erhvervsliv i Viborg. Danske virksomheder har løsninger og hardware, der kan afhjælpe mange af Irbids problemer med f.eks. vand, energi og affald», siger han.

Samarbejdet blev etableret i 2011, før borgerkrigen i Syrien brød ud, og havde fra begyndelsen ikke noget med flygtninge at gøre. Men krisen har kun skærpet interessen, ikke mindst fra danske virksomheder.

“
Det er et fantastisk godt eksempel på, hvor jeg gerne vil hen
Ulla Tørnæs, udviklingsminister

kommercielle partner og kan blive en vigtig del af løsningen.

Omkring 60 procent af byens vand går til spildevand, hovedsageligt på grund af lække-rør. Det er uoverkommelig dyrt at grave rørene op for at finde og reparere revnerne. Grundfos har en teknologi, der

kan afpasse vandtrykket efter forbrug og dermed mindske spildet. Men teknologien er temmelig dyr, og Irbid har ingen penge at investere, tværtimod skal der skæres ned overalt, siger borgmesteren.

Flygtningene koster lidt over 100 millioner om året at servicere, og kommunen får kun 38 millioner i tilskud til formålet. Resten, der svarer til næsten 20 procent af kommunens budget, skal findes ved besparelser, fortæller borgmesteren.

»Derfor arbejder vi med at udvikle en ny forretningsmodel, hvor vi sælger et abonnement på den besparelse, vores teknik giver, i stedet for at sælge selve udstyret», fortæller Kim Nørh Skibsted, Grundfos' direktør for kommunikation og samfundsansvar.

Forbedrer Danmarks omdømme

Irbid-projektet rummer flere lovende perspektiver, siger Grundfos-direktøren. Når den rigtige teknologiske og forretningsmæssige løsning er udviklet til Irbid, vil den formentlig kunne genbruges mange andre steder i verden. Det styrker eksporten og giver samtidig et bidrag til verdensfreden.

»Mangel på vand er noget af det, der virkelig kan skabe konflikter og få folkeslag til at gå i krig», siger direktøren.

“
Mangel på vand er noget af det, der virkelig kan skabe konflikter og få folkeslag til at gå i krig
Kim Nørh Skibsted, Grundfos

Grundfos er en af de store danske virksomheder, der åbent har kritiseret regeringens håndtering af flygtningekrisen. »Indtrykket har været, at svaret mest har bestået i at lukke grænser og sende signaler, der skal skræmme folk væk. Det skaber et billede af Danmark, der bare siger nej til verdens problemer», siger han.

Det omdømme er ikke videre hjælpsomt, når danske virksomheder skal sælge løsninger ude i verden. Men samarbejdet med Irbid kan være med til at rette op på det danske image.

»Her får vi et konstruktivt bud på, hvad Danmark kan bidrage med, når kommuner, forskere, organisationer og private virksomheder går sammen med opbakning fra regeringen. Det viser en vilje til at gå ud i verden og bidrage til at gøre den bedre. Det giver et helt andet indtryk af Danmark som nation», siger Kim Nørh Skibsted.

Udviklingsminister Ulla Tørnæs (V) ser også perspektiver i det.

»Det er et fantastisk godt eksempel på, hvor jeg gerne vil hen: At vi bruger bistand til at skabe kontakt og etablere samarbejde. Og hvis det oven i købet kan bane vej for, at danske virksomheder kan bidrage til konkrete løsninger, så er det virkelig smukt», siger udviklingsministeren.

Hun fremlægger om kort tid en ny udviklingspolitisk strategi, der for første gang kombinerer den langsigtede udviklingspolitik med humanitær bistand, der traditionelt er katastrofehjælp.

I vore dage varer det i gennemsnit 17 år, før en flygtning kan vende hjem, og hvis de skal motiveres til at blive i nærområdet, skal hele lokalsamfundet udbygges med infrastruktur, sundhed, vand, affaldshåndtering, energi og ikke mindst job og uddannelsesmuligheder, forklarer Ulla Tørnæs.

»Det er en klar dansk prioritet at styrke leveforholdene i flygtninges nærområder. Derfor giver vi i 2016 og 2017 en milliard kroner til nærområdeindsatsen. Det handler både om at hjælpe den enkelte flygtning og de lokalsamfund, som huser dem», siger hun.

jens.bostrup@pol.dk

JENS BOSTRUP